

Simon Davis
Άρλινγκτον, Βιρτζίνια, ΗΠΑ
simondavis79@gmail.com
7 Νοεμβρίου, 2007

Η Προσβολή της Ανεξιθρησκείας και της Ισοτιμίας των Πολιτών Μέσα από το Ελληνικό Σύνταγμα

Παραθέτω μερικά αποσπάσματα από το Σύνταγμα των Ελλήνων. Σκοπός μου να δείξω ότι το υπάρχον Σύνταγμα κάνει σαφείς διακρίσεις βάσει της θρησκείας. Δεν πρέπει να ανεχόμαστε οποιαδήποτε διάκριση στα πολιτικά δικαιώματα σε συντάγματικό επίπεδο χωρίς σοβαρό λόγο. Ούτε πρέπει το Σύνταγμα να κατοχυρώνει έστω και έμμεσα την κυριαρχία μίας ομάδας ανθρώπων έναντι μιας άλλης.

Το κείμενο έχει αναθεωρηθεί τελευταία φορά το 2001 και έχει βάση το Σύνταγμα της μεταπολίτευσης του 1975. Επομένως η γλώσσα που χρησιμοποιείται έχει αρκετά κοντινή σχέση με τη καθομιλουμένη του 2007.

Κατ'αρχήν ας ορίσουμε τη λέξη "ανεξιθρησκία" (προέρχεται από το ανοχή + θρήσκος)

Από το Λεξικό Τριανταφυλλίδης:

ανεξιθρησκία η [aneksiθris<k>ía] Ο25 : η αναγνώριση της ελευθερίας της θρησκευτικής πίστης και της ισοτιμίας των θρησκειών απέναντι στο νόμο.

Η σύγχρονη έννοια κατά την άποψη μου επίσης συμπεριλαμβάνει και την έλευθερία της μη τήρησης κάποιας θρησκευτικής πίστης.

Σύνταγμα της Ελλάδας

Είς το όνομα της Αγίας και Ομοουσίου και Αδιαιρέτου Τριάδος

Η πρώτη σειρά-δεν σχολιάζω περαιτέρω.

ΤΜΗΜΑ Β': Σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας

Άρθρο 3

1. Επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδας, που γνωρίζει κεφαλή της τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, υπάρχει αναπόσπαστα ενωμένη δογματικά με τη Μεγάλη Εκκλησία της Κωνσταντινούπολης και με κάθε άλλη ομόδοξη Εκκλησία του Χριστού· τηρεί απαρασάλευτα, όπως εκείνες, τους ιερούς αποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τις ιερές παραδόσεις. Είναι αυτοκέφαλη, διοικείται από την Ιερά Σύνοδο των εν ενεργεία Αρχιερέων και από τη Διαρκή Ιερά Σύνοδο που προέρχεται από αυτή και συγκροτείται όπως ορίζει ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας, με τήρηση των διατάξεων του Πατριαρχικού Τόμου της κθ' (29) Ιουνίου 1850 και της Συνοδικής Πράξης της 4ης Σεπτεμβρίου 1928.

2. Το εκκλησιαστικό καθεστώς που υπάρχει σε ορισμένες περιοχές του Κράτους δεν αντίκειται στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Το κείμενο της Αγίας Γραφής τηρείται αναλλοίωτο. Η επίσημη μετάφρασή του σε άλλο γλωσσικό τύπο απαγορεύεται χωρίς την έγκριση της Αυτοκέφαλής Εκκλησίας της Ελλάδας και της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας στην Κωνσταντινούπολη.

Προσέξτε βεβαίως ότι ήδη από το Άρθρο 3 μας επιβάλλεται ότι η Ορθόδοξη εκκλησία είναι η "επικρατούσα" θρησκεία! Ας δούμε τι λέει το Λεξικό Τριανταφυλλίδης για αυτή τη λέξη:

επικρατών -οὔσα -οὖν [epikrat&ocaron;h] Ε12β : (λόγ.) 1α. που επικρατεί, υπερτερεί, υπερισχύει σε σύγκριση ή σε αναμέτρηση: Η επικρατούσα θρησκεία σε μια χώρα, που από τους νόμους της αναγνωρίζεται ως ανώτερη. Στην Ελλάδα επικρατούσα θρησκεία είναι εκείνη της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Λέξεις όπως "ανώτερη", "επικρατούσα", "υπερτερεί", κτλ είναι μάλλον αντίθετες με κάθε έννοια ισοτιμίας και ανεξιθρησκίας.

Προκαλεί πολλά ερωτήματα γιατί η Ορθόδοξη Εκκλησία πρέπει να κυρηχτεί "αυτοκέφαλη" μέσα από ένα έγγραφο του Ελληνικού κράτους. Ούτε και υπάρχει επιτακτικός λόγος για να υπάρχουν οι διοικητικοί κανόνες οποιασδήποτε εκκλησίας σε έγγραφο του κράτους.

Η παράγραφος 2 είναι κάπως ενιγματική-για ποιά μέρη του κράτους κάνει λόγο;

Η τρίτη παράγραφος ουσιαστικά δίνει την εποπτεία για την "επίσημη" μετάφραση και έκδοση της αγίας γραφής στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Αν σκεφτούμε ότι η βίβλος είναι μακράν το βιβλίο που έχει τυπωθεί τις περισσότερες φορές στην ιστορία της ανθρωπότητας (επίσης το μεγαλύτερο "μπεστ σέλλερ"), η Ορθόδοξη Εκκλησία ελέγχει κατ'αυτόν το τρόπο ένα μεγάλο κομμάτι της εκδοτικής βιομηχανίας στην Ελλάδα!

Άρθρο 13

1. Η ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης είναι απαραβίαστη. Η απόλαυση των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων δεν εξαρτάται από τις θρησκευτικές πεποιθήσεις καθενός.
2. Κάθε γνωστή θρησκεία είναι ελεύθερη και τα σχετικά με τη λατρεία της τελούνται ανεμπόδιστα υπό την προστασία των νόμων. Η άσκηση της λατρείας δεν επιτρέπεται να προσβάλλει τη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη. Ο προσηλυτισμός απαγορεύεται.
3. Οι λειτουργοί όλων των γνωστών θρησκειών υπόκεινται στην ίδια εποπτεία της Πολιτείας και στις ίδιες υποχρεώσεις απέναντί της, όπως και οι λειτουργοί της επικρατούσας θρησκείας.
4. Κανένας δεν μπορεί, εξαιτίας των θρησκευτικών του πεποιθήσεων, να απαλλαγεί από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων προς το Κράτος ή να αρνηθεί να συμμορφωθεί προς τους νόμους.
5. Κανένας όρκος δεν επιβάλλεται χωρίς νόμο, που ορίζει και τον τύπο του.

Το παραπάνω άρθρο δίνει το ελεύθερο της θρησκευτικής πεποίθεσης. Όχι ότι θα μπορούσε να μπει κάποιος νόμος στη σκέψη ή τη συνείδηση μας, αλλά πολύ σωστά διατυπώνει την υποχρέωση του κράτους να δίνει τα ίδια δικαιώματα σε όλους (παράγραφος 1) αλλά και τις ίδιες υποχρεώσεις (παράγραφος 4).

Αφήνει όμως κάποια τεράστια "παράθυρα" ανοιχτά για να συνεχιστούν οι διακρίσεις. Το κυριότερο είναι ο όρος "γνωστή θρησκεία" (παράγραφος 3). Τι σημαίνει αυτό άραγε; Ότι το κράτος έχει τον τελικό λόγο, για το τι μπορεί να αποκαλεστεί "θρησκεία". Το κράτος έτσι κρατάει και το μαχαίρι και το καρπούζι στο θέμα θρησκεία. Με λίγα λόγια δίνει στο κράτος το δικαίωμα να ορίσει τι είναι-αλλά και τι δέν είναι- θρησκεία. Εκεί είναι που χωρίζονται όλες οι θρησκείες σε παιδιά και αποπαίδια. Άρα για ποιά ισοτιμία μιλάμε;

Άρθρο 14

1. Καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του, τηρώντας τους νόμους του Κράτους.
2. Ο τύπος είναι ελεύθερος. Η λογοκρισία και κάθε άλλο προληπτικό μέτρο απαγορεύονται.
3. Η κατάσχεση εφημερίδων και άλλων εντύπων, είτε πριν από την κυκλοφορία είτε ύστερα από αυτή, απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η κατάσχεση, με παραγγελία του εισαγγελέα, μετά την κυκλοφορία:
 - α) για προσβολή της χριστιανικής και κάθε άλλης γνωστής θρησκείας,
 - β) για προσβολή του προσώπου του Προέδρου της Δημοκρατίας,
 - γ) για δημοσίευμα που αποκαλύπτει πληροφορίες για τη σύνθεση, τον εξοπλισμό και τη διάταξη των ενόπλων δυνάμεων ή την οχύρωση της Χώρας ή που έχει σκοπό τη βίαιη ανατροπή του πολιτεύματος ή στρέφεται κατά της εδαφικής ακεραιότητας του Κράτους,
 - δ) για άσεμνα δημοσιεύματα που προσβάλλουν ολοφάνερα τη δημόσια αιδώ, στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος.

Η περίπτωση (α) που υπογραμμίζεται παραπάνω προστατεύει την χριστιανική και τις άλλες "γνωστές θρησκείες" (αλήθεια οι άγνωστες ποιές είναι;) από την "προσβολή". Μιλάμε για το άρθρο που ορίζει την ελευθερία του τύπου. Ουσιαστικά αφαιρούμε ένα κομμάτι της μέγιστης ελευθερίας αυτής για να μην προσβληθεί κάποια θρησκεία. Μόνο εμένα μου φαίνεται λίγο υπερβολικό αυτό;

Άρθρο 16

2. Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και θρησκευτικής συνείδησης και τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

Η θρησκευτική συνείδηση γιατί είναι βασική αποστολή του κράτους;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Καθεστώς του Αγίου Όρους

Άρθρο 105

1. Η χερσόνησος του Αθω, από τη Μεγάλη Βίγλα και πέρα, η οποία αποτελεί την περιοχή του Αγίου Όρους, είναι, σύμφωνα με το αρχαίο προνομιακό καθεστώς του, αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού Κράτους, του οποίου η κυριαρχία πάνω σ' αυτό παραμένει άθικτη. Από πνευματική άποψη το Άγιο Όρος διατελεί υπό την άμεση δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Όλοι όσοι μονάζουν σ' αυτό αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια μόλις προσληφθούν ως δόκιμοι ή μοναχοί, χωρίς άλλη διατύπωση.
2. Το Άγιο Όρος διοικείται, σύμφωνα με το καθεστώς του, από τις είκοσι ιερές μονές του, μεταξύ των οποίων είναι κατανεμημένη ολόκληρη η χερσόνησος του Αθω, το έδαφος της οποίας είναι αναπαλλοτρίωτο. Η διοίκησή του ασκείται από αντιπροσώπους των ιερών μονών, οι οποίοι αποτελούν την ιερή κοινότητα. Δεν επιτρέπεται καμία απολύτως μεταβολή στο διοικητικό σύστημα ή στον αριθμό των μονών του Αγίου Όρους, ούτε στην ιεραρχική τάξη και τη θέση τους προς τα υποτελή τους εξαρτήματα. Απαγορεύεται να εγκαταβιώνουν

στο Άγιο Όρος ετερόδοξοι ή σχισματικοί.

3. Ο λεπτομερής καθορισμός των αγιορειτικών καθεστώτων και του τρόπου της λειτουργίας τους γίνεται από τον καταστατικό χάρτη του Αγίου Όρους, τον οποίο, με σύμπραξη του αντιπροσώπου του κράτους, συντάσσουν και ψηφίζουν οι είκοσι ιερές μονές και τον επικυρώνουν το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η Βουλή των ελλήνων.

4. Η ακριβής τήρηση των αγιορειτικών καθεστώτων τελεί ως προς το πνευματικό μέρος υπό την ανώτατη εποπτεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου και ως προς το διοικητικό μέρος υπό την εποπτεία του Κράτους, στο οποίο ανήκει αποκλειστικά και η διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

5. Οι πιο πάνω εξουσίες του Κράτους ασκούνται από διοικητή, του οποίου τα δικαιώματα και καθήκοντα καθορίζονται με νόμο. Με νόμο επίσης καθορίζονται η δικαστική εξουσία που ασκούν οι μοναστηριακές αρχές και η ιερή κοινότητα, καθώς και τα τελωνειακά και φορολογικά πλεονεκτήματα του Αγίου Όρους.

Ας βάλουμε στην άκρη το γεγονός ότι το Άγιο Όρος έχει ολόκληρο κεφάλαιο αφιερωμένο σε αυτό. Δεν σας κάθεται λίγο άσχημα ότι οποιοσδήποτε μονάσει στην Αθωνική Πολιτεία αποκτάει αυτόματα την Ελληνική ιθαγένεια; Γιατί ο (ορθόδοξος) μοναχός του Αγίου Όρους να έχει προτεραιότητα στην απόκτηση ιθαγένειας από κάποιον άλλο αλλοδαπό;

Όλα τα παραπάνω δείχνουν την ανάγκη να υπάρξει ένας αληθινός διαχωρισμός κράτους/εκκλησίας σε επίπεδο συνταγματικό αν θέλουμε ένα πλήρως ανεξίτητο κράτος. Οι χαρακτηρισμοί "γνωστή θρησκεία" και "επικρατούσα θρησκεία" οφείλουν να καταργηθούν. Το Άρθρο 3 δεν θα έπρεπε καν να υπάρχει. Μόνο εξαλείφοντας τέτοια κατεστημένα μπορεί να υπάρξει αληθινή ισοτιμία. Ώς γνωστόν το Σύνταγμα είναι το έγγραφο που ορίζει τα δικαιώματα των πολιτών. Είναι μακράν το πιο σημαντικό έγγραφο του κράτους. Για αυτό και πρέπει να απαιτούμε ένα πραγματικά δίκαιο Σύνταγμα.

Το παραπάνω άρθρο δημοσιεύτηκε πρώτη φορά στις 8 Νοεμβρίου 2007 στο blog *atheoi.ORG*:
<http://atheoi.org>

Συνδέσεις/Πηγές:

Ελληνικό Σύνταγμα (Βικιθήκη):

http://el.wikisource.org/wiki/%CE%A3%CF%8D%CE%BD%CF%84%CE%B1%CE%B3%CE%BC%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82

Ελληνικό Σύνταγμα (Βουλή των Ελλήνων): <http://www.parliament.gr/politeuma/default.asp>

Λεξικό Τριανταφυλλίδης: <http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>